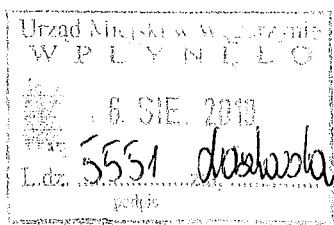

R11.0004.21.2019.

Obecni i byli mieszkańcy Runowa Pomorskiego oraz miłośnicy tradycji i materialnego dziedzictwa kolejarzy na ziemiach polskich

Przewodniczący Rady Miejskiej
Tras

Do: Rada Miejska w Węgorzynie

Petycja o podjęcie skutecznych działań zmierzających do zabezpieczenia materialnego dziedzictwa narodowego zlokalizowanego w miejscowości Runowo Pomorskie

My niżej podpisani apelujemy do władz samorządowych Gminy Węgorzyno o podjęcie działań mających na celu skuteczne zabezpieczenie przed fizycznym zniszczeniem obiektów (budynków, budowli) znajdujących się w obrębie węzła i miejscowości Runowo Pomorskie, które są unikalnymi, materialnymi elementami dziedzictwa narodowego związanego z transportem kolejowym.

Z wdzięcznością przyjmiemy również wszelkie działania prawne, organizacyjne i materialne władz samorządowych, których celem będzie konserwacja, renowacja i rekonstrukcja zabytków oraz zniszczonych elementów historycznej zabudowy stacji i osady kolejowej.

Historia Runowa Pomorskiego ściśle związana jest z rozwojem kolejnictwa na Pomorzu Zachodnim, tj. oddaniem 1 czerwca 1859 do użytku linii kolejowej Stargard – Gdańsk, a w 1873 linii kolejowej do Szczecinka dzięki czemu stacja zlokalizowana na styku szlaków szynowych uzyskała rangę węzła kolejowego. Stopniowo lokalizacja zapełniła się urbanistycznie. Powstał m.in. budynek dworcowy, perony, tunel, wiaty peronowe. W otoczeniu pojawiły się budynki i budowle związane z obsługą ruchu kolejowego na obszarze stacji i na liniach (nastawnie, budynek telegrafu, budynek rozdzielni prądu, wieża ciśnieniowa, ujęcia wody głębinowej-pitnej) oraz obiekty do bezpośredniej obsługi pojazdów szynowych (parowozownia, obrotnice, górnica rozrządowa). Pojawienie się na stacji ładunków skutkowało budową magazynów (pocztowy, przesyłkowy, chłodnia) oraz ramp z placami ładunkowymi. W związku z tym, że węzeł stał się dużym miejscem pracy powstały budynki mieszkalne, biurowe, itp.

W aktualnej zabudowie Runowa Pomorskiego przetrwało kilka grup odmiennych stylistycznie obiektów zabudowy osady kolejowej z przełomu XIX i XX wieku. Znajdują się tu m.in. budynki murowane o zwartej bryle i klinkierowych elewacjach, z bardzo skromnym detalem (ul. Kolejowa 3, 8, 11, 12, 13, 16, 21, 22), budynki o bryłach rozczłonkowanych i elewacjach częściowo tynkowych, z ozdobniejszym detalem (ul. Kolejowa 2, 5, 10, 14, 18, 20) oraz budynki z lat 20-tych XX wieku z wysokimi dwuspadowymi dachami, o elewacjach tynkowych (ul. Węgorzyńska 22, 24, 26, 28, ul. Polchowska 13, 14, Strzelecka 3). Z okresu poprzedzającego II wojnę światową pochodzi również większość pozostałych budynków (w tym główna część kościoła parafialnego) i domów zlokalizowanych przy ulicach: Kolejowa, Polchowska, Węgorzyńska, Strzelecka. Historycznymi i cennymi obiektami węzła są również: stacyjny przejazd kolejowy oraz zlokalizowane na liniach: mosty, wiadukt oraz przepusty.

Najważniejszym obiektem zabytkowym Runowa Pomorskiego jest wybudowana około 1915 roku kolejowa wieża ciśnieniowa ze zbiornikiem w kształcie kuli (zbiornik stalowy bez ściany osłonowej, nitowany, o pojemności 500 m3 i średnicy 9,5 m). Jedyne tego typu obiekty na Pomorzu Zachodnim zostały wpisane do rejestru zabytków (decyzja DZ.5130.29.2012.AR, z dnia 15.11.2012 r., nr. A-1132).

Niestety, formalne ujęcie tego historycznego obiektu w rejestrze zabytków, jak i całego zespołu stacji kolejowej w wojewódzkiej ewidencji zabytków nie zapewnia ich skutecznej ochrony konserwatorskiej. Dotyczy to szczególnie drobnych zabytkowych elementów w otoczeniu budynków mieszkalnych (np. murowanych połączeń i bram, ogrodzeń, komórki). W ostatnim okresie z lokalnego krajobrazu zniknęła m.in. kolejowa wieża ciśnieniowa przy lokomotywni (bud. 1912 r.), murowany szalet stacyjny, ceglany magazyn kolejowy (z końca XIX w.).

Wyrażamy nadzieję, że nasza prośba spotka się z pozytywną reakcją władz samorządowych.

Podpisy: lista w załączeniu (wydruk)

75 podpisów z okresu 2-31 lipca 2019 roku przekazanych poprzez internetową stronę: <https://www.petycjeonline.com/234104>

Podpis i adres (do korespondencji) osoby uprawnionej do przekazania petycji: